

TĀLAVAS TAURĒTĀJS SAUC!

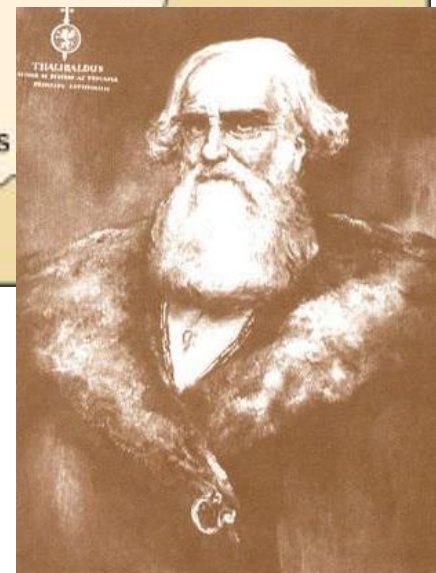
Trikātas pamatskola, 2013

TĀLAVA (*Tolowa, Tholowa*)

- Seno latgaļu valstisks veidojums 12.–13.gs., kas aizņēma daļu tagadējās Ziemeļvidzemes un Ziemeļlatgales teritorijas – Gaujas baseina vidus un augšdaļā, agrāk Valkas, Gulbenes, daļēji arī Cēsu, Valmieras un Madonas rajonu.
- Rietumos Tālava robežojās ar Idumeju un Imeru, ziemeļos – ar igauņu Sakalu un Ugauniju, austrumos – ar Pleskavas zemēm, bet dienvidos saskārās ar Jersiku.
- Pirmoreiz minēta Indriķa hronikā, aprakstot 1208. g. notikumus. Tās politiskais un saimnieciskais centrs atradies hronikā minētajā Beverīnas pilskalnā (iespējams, tagadējā Trikātā).
- 1214. g. Tālava tika pakļauta Rīgas bīskapam un tās valdnieka Tālibalda dēli kļuva par bīskapa vasaļiem. Vēlāk daļa Tālavas teritorijas ietilpa Rīgas bīskapa (no 1255 arhibīskapa) un Zobenbrāļu ordeņa (vēlāk – Livonijas) zemēs.

Tālava un ķēniņš Tālivaldis (~1162-1215)

Tālivaldis
Tālavas (Trikātas) valdnieks

R. Blaumanis "TĀLAVAS TAURĒTĀJS"

- Balādiskis vēstījums par Tālavas taurētāju, kurš brīdināja savu tautu par naidnieka tuvošanos
- Uzticība, pašapziņa, spēja ziedot sevi tēvzemes labā, un pretstatā tām - nodevības tēma, tik pazīstama visām tautām
- Balāde „Tālavas taurētājs” (1902) ir viens no patriotiskākajiem daiļdarbiem latviešu literatūrā

- Taurētāja patriotiskie vārdi – atbilde uz ienaidnieka aicinājumu klusēt un neziņot par uzbrukumu:

“Mans zelts ir mana tauta,
Mans gods ir viņas gods”

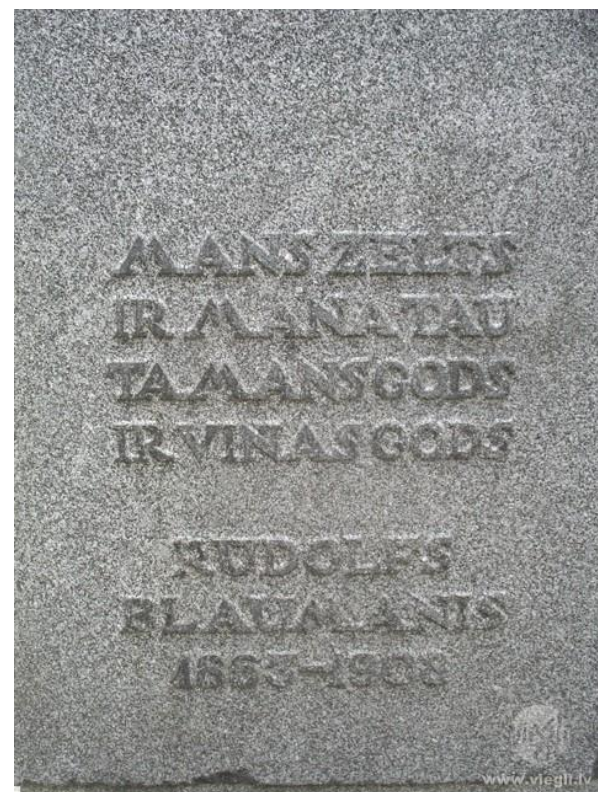
ir iegravēti arī R. Blaumaņa pieminekļi
Rīgā

1929. gadā Rīgā uzstādīts
piemineklis Rūdfam
Blaumanim

Atrodas iepretim
Bastejkalnam, kanāla
malā

Autors tēlnieks Teodors
Zaļkalns

MANŠ ZĒLĒTS
IR MANŠĀU
TĀLAANĢĢOBS
IR VĪNĀSĢOBS

RUDOLFS
BLAŽMANIS
1885-1906

- Pēc ievērojamās balādes un teikas “Tālavas taurētājs” ir izveidota
 - animācijas filma “Tālavas taurētājs” (1988)
 - Raimonda Paula kora dziesma “Tālavas taurētājs”
 - audioieraksts
 - gravējums smilšakmens iezī (20.gs.30-tie gadi)
 - Trikātas pagasta ģerbonis (2008)

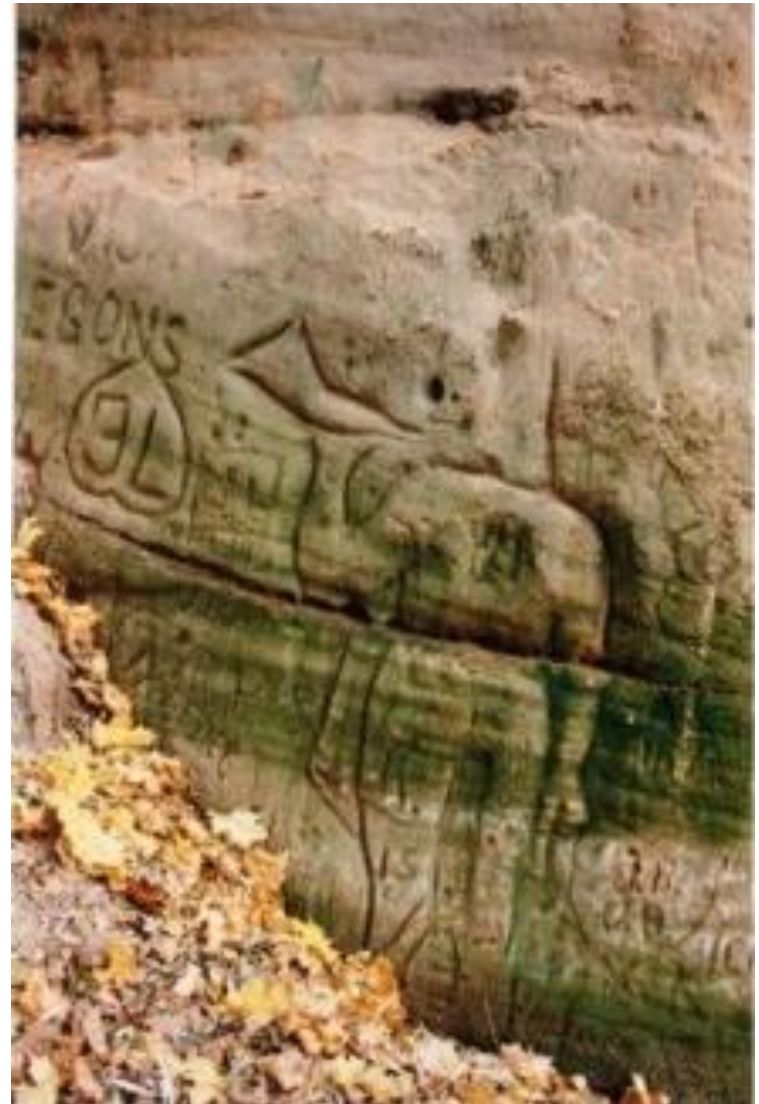

ANIMĀCIJAS FILMA

- Filmas romantisko balādisko skanējumu nosaka tās pirmavots – tautas teika par Tālavas taurētāju
- Darba pamatideja apliecina tos ētiskos ideālus, kas uztur spēkā tautas gara vienotību un neatkarību un vienlaikus arī brīdina par nodevības iedīgļiem, kas kritiskos pārbaudījumu brīžos var tautu pazudināt

SMILŠAKMENS IEZIS

- Tālavas taurētājs visā augumā iegravēts smilšakmens iezī 20.gs. 30-tajos gados
- Gravējuši studenti – trikātieši
- Iezis atrodas pie Trikātas centra Abuls upes krastā
- Taurētāju posta laiks – vējš un lietus

TRIKĀTAS ĢERBONIS

- Sarkanā laukā sudraba senlatviešu karavīrs ar tauri labajā rokā – Tālavas taurētājs
- Ģerboni apstiprināja 2008. gada 12. jūnijā, komisijas sastāvā: Valdis Zatlers, Helēna Demakova, Laimonis Šēnbergs
- Ģerboni veidoja: Vladimirs Ladusāns
- Idejas autores:
pirmsskolas skolotājas
Maija Ingeleviča, Judīte Tamma

